

jaarverslag2024

Nieuwsbrief voor zorgpartners — juni 2025 — UPC KU Leuven — Leuvensesteenweg 517 — 3070 Kortenberg

4

Koen Van Gerven en Wim Tambeur

“Onze beleidsplannen zijn geen papieren oefening, maar een concreet antwoord op reële zorgvragen”

9

Hoog (huis)bezoek

De koningin op stap met Oudreach

11

Paus ontmoet Paso

Transculturele traumazorg

13

Niet elke wolk is roze

Versterking perinatale psychiatrie

Tien jaar verbindende zorg

2024 was voor het UPC KU Leuven een jaar van herbronning en koersbepaling. Onze drie medische diensten – kinder- en jeugdpsychiatrie, volwassenenpsychiatrie en ouderenpsychiatrie – werkten intensief aan nieuwe beleidsplannen. Dit gebeurde met visie en ambitie, maar vooral ook in dialoog. Patiënten, naasten, medewerkers en partners uit het netwerk droegen bij aan plannen die niet alleen doordacht zijn, maar ook gedragen.

Wat ons bijzonder trots maakt, is de kracht van co-creatie die doorheen dit proces zichtbaar werd. Deze aanpak sluit naadloos aan bij het strategisch kompas van ons ziekenhuis, waarin zorg, vakmanschap en duurzaamheid centraal staan. Het resultaat? Beleidsplannen die richting geven én verbinden, binnen én buiten onze organisatie.

We zijn dankbaar voor het vertrouwen en het engagement van iedereen die mee bouwt aan deze toekomst. 2025 wordt het jaar waarin ideeën werkelijkheid worden – een beweging die we vol enthousiasme verderzetten, samen met jou.

Koen Van Gerven
voorzitter Z.org KU Leuven

dr. Wim Tambeur
gedelegeerd bestuurder
UPC KU Leuven

Lees het volledige jaarverslag digitaal
upckuleuven.be/nieuws/jaarverslag-2024

Duiding en destigmatisering in de media

Experts van het UPC KU Leuven delen steeds vaker hun kennis en inzicht via televisie, radio, geschreven pers en sociale media. De maatschappelijke vraag naar duiding rond geestelijke gezondheid blijft groeien, en daarmee neemt ook het belang toe om geestelijke gezondheidszorg te destigmatiseren.

Podcast

Tot het je overkomt

Podcastmaker en psycholoog Feline Franceus liep enkele maanden mee op verschillende afdelingen van het UPC KU Leuven. Haar podcastreeks voor Het Laatste Nieuws, *Tot het je overkomt*, biedt een unieke blik op psychiatrie van binnenuit. Patiënten en medewerkers delen openhartig hun ervaringen over drempels die ze ondervinden en reacties uit hun omgeving. Psychiater Dirk De Wachter voorziet de reeks van duiding en begeleidt de luisteraar doorheen een traject van opname tot herstel.

upckuleuven.be/nieuws/tot-het-je-overkomt

Pano

De jacht op labels

In de Pano-reportage *De jacht op labels* (VRT) lichtten prof. dr. Marina Danckaerts en dr. Karen Vertessen toe wat een correcte diagnosestelling voor ADHD inhoudt. Ze benadrukten het belang van grondigheid, tegen de achtergrond van een stijgend aantal diagnoses bij jongeren. Pano onderzocht wie deze diagnoses stelt, hoe dit gebeurt en belichtte de lange wachttijden bij erkende centra en de toename van diagnoses in de privésector.

Charter

Stigma en media

Op initiatief van hoofdarts Filip Bouckaert protesteerden de Staten-Generaal Geestelijke Gezondheid (SGGG) en de Vlaamse Vereniging van Psychiaters (VVP) in 2023 via een open brief tegen een stigmatiserend artikel over een psychiatrische patiënt van het UPC KU Leuven. Dit leidde tot het opstellen van een charter door psychiater Erik Thys, die in stigmatisering en discriminatie gespecialiseerd is. Het charter wil journalisten en mediaprofessionals helpen om op een respectvolle, feitelijke en niet-stigmatiserende manier over psychische kwetsbaarheid te berichten. Door het te onderschrijven, geven media tegelijk een krachtig signaal aan hun publiek dat ze het menen met een zorgzame beeldvorming rond geestelijke gezondheid.

Op 9 september 2024 ondertekenden de meeste Vlaamse media het charter in de gebouwen van DPG Media in Antwerpen, in aanwezigheid van federaal minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke, Vlaams minister van Media Benjamin Dalle en een vertegenwoordiger van Vlaams minister van Volksgezondheid Hilde Crevits. Ook het persagentschap Belga trad nadien toe als ondertekenaar.

upckuleuven.be/nieuws/charter-stigma-media

Duurzame stappen vooruit

De toekomst van het UPC KU Leuven is niet alleen gericht op duurzame zorg, maar ook op een verantwoorde omgang met het klimaat. De technische dienst op campus Kortenberg heeft het voorbije jaar verschillende initiatieven genomen om de ecologische voetafdruk van het ziekenhuis te verkleinen.

Vergroening wagenpark
elektrische bedrijfswagens en
dienstvoertuigen voor mobiele teams

Zonnepanelen
1.110 zonnepanelen, goed
voor een vijfde van het
jaarlijkse energieverbruik

Elektrische laadpalen
36 laadpunten voor personeel,
patiënten en bezoekers

Warmte uit de bodem

Op campus Kortenberg werd een proefboring van 52 meter diep uitgevoerd om de haalbaarheid van een KWO-systeem (koude-warmteopslag) te onderzoeken. Dit is een geothermisch systeem dat gebruik maakt van de bodem als natuurlijke buffer: in de zomer wordt overtollige warmte uit gebouwen opgeslagen in de ondergrond en in de winter wordt die warmte teruggewonnen voor verwarming van de gebouwen. De proefboring maakt deel uit van het masterplan voor de infrastructuur op campus Kortenberg, waarin duurzaamheid een belangrijke rol speelt.

Lees meer over het masterplan voor campus Kortenberg
upckuleuven.be/masterplan-kortenberg

Duurzaam nieuw gebouw voor PVT Andreas

Ook bij PVT Andreas in Lubbeek wordt ingezet op groene energie. Het nieuwe gebouw zal duurzaam verwarmd worden met geothermische energie via een BEO-veld (boorgat energieopslag), een technologie die ook vaak in woningbouw wordt toegepast. De nieuwe woonmodules worden uitgewerkt in massieve houtbouw, die in tegenstelling tot klassieke bouwmaterialen CO² opslaat in plaats van uitstoot. En de daken worden maximaal voorzien van zonnepanelen.

Lees meer over het nieuwe gebouw voor PVT Andreas
upckuleuven.be/nieuwe-pvt-andreas-lubbeek

“Onze beleidsplannen zijn geen papieren oefening, maar een antwoord op reële zorgvragen”

Koen Van Gerven, sinds 2024 voorzitter van de raad van bestuur van Z.org KU Leuven, en dr. Wim Tambeur, gedelegeerd bestuurder van het UPC KU Leuven, blikken terug op het voorbije jaar én vooruit naar 2025.

Koen Van Gerven is nieuw in zijn voorzittersrol, maar geen onbekende voor de organisatie: hij maakte al geruime tijd deel uit van de raad van bestuur en brengt een indrukwekkende staat van dienst mee als bestuurder van grote ondernemingen. Vanuit dat helikopterzicht kijkt hij met een frisse blik naar de uitdagingen waar de geestelijke gezondheidszorg en het UPC KU Leuven voor staan.

Wie vandaag beroep doet op geestelijke gezondheidszorg, botst vaak nog op lange wachttijden, versnippering en een beperkte beschikbaarheid van gespecialiseerde hulp. Ook in 2024 bleef die realiteit voelbaar. Het UPC KU Leuven werkte daarom aan vernieuwde beleidsplannen voor kinder-, volwassenen- en

ouderenpsychiatrie – om het zorgaanbod beter af te stemmen op de actuele maatschappelijke noden.

“Medewerkers, patiënten en naasten kregen letterlijk de pen in handen. Hun perspectieven kleuren onze keuzes.”

2024 was een jaar van reflectie en toekomstplanning. Wat maakt dit beleidsplantraject zo bijzonder voor het UPC KU Leuven?

KOEN VAN GERVEN “Dit traject laat ons toe om op een diepgaande manier stil te staan bij wie we zijn, wat we doen en waar we

naartoe willen. Elke medische dienst – kinder- en jeugdpsychiatrie, volwassenenpsychiatrie en ouderenpsychiatrie – ontwikkelt een eigen beleidsplan. Die plannen schrijven we niet van achter een bureau, maar groeien uit een brede interne én externe dialoog.”

WIM TAMBEUR “In elk van de drie diensten kregen medewerkers uit verschillende disciplines de kans om letterlijk mee de pen vast te houden. Ook patiënten en hun naasten zijn bevraagd en betrokken. Hun perspectieven kleuren onze keuzes. Zo ontstaat een gemeenschappelijk verhaal, dat gedragen wordt door de mensen die het ook effectief zullen waarmaken.”

KOEN VAN GERVEN “Het UPC KU Leuven bestaat tien jaar, en we kunnen daar

met trots op terugkijken: dit huis staat er. Maar de wereld is veranderd – en dus actualiseren we onze strategie.”

De zorgdruk in de geestelijke gezondheidszorg is groot. Hoe komt het UPC KU Leuven daaraan tegemoet met deze beleidsplannen?

WIM TAMBEUR “We willen met deze plannen geen extra laag papier produceren, maar de bestaande noden beter en efficiënter beantwoorden. Zo zetten we in de kinder- en jeugdpsychiatrie sterker in op transitiezorg, HIC-werking en regionale oriëntatiepunten die kinderen en jongeren sneller naar de juiste hulp leiden. In de volwassenenpsychiatrie leggen we het accent op regionale crisiszorg, gespecialiseerde diagnostiek en de vermaatschappelijking van zorg. En voor ouderen komt er meer focus op mobiele teams en ambulante ondersteuning, zeker in combinatie met somatische zorg.”

KOEN VAN GERVEN “Wat al deze plannen gemeen hebben, is dat ze mikken op een betere toegang tot de juiste zorg, op het juiste moment, met de juiste intensiteit. In plaats van méér van hetzelfde te doen, maken we bewuste keuzes in functie van de maatschappelijke realiteit: schaarste aan zorgverleners, stijgende zorgvraag en de nood aan geïntegreerde netwerken. We willen niet alles doen, maar wel datgene waar we het verschil mee kunnen maken.”

Hoe zorg je ervoor dat deze plannen ook tot bij de patiënt geraken en niet binnen de organisatie blijven hangen?

WIM TAMBEUR “Door meteen te denken vanuit de zorggebruiker. In de volwassenenpsychiatrie leggen we bijvoorbeeld de nadruk op samenwerking met het persoonlijk en professioneel netwerk van de patiënt. Zo verlagen we drempels en verhogen we continuïteit. Geen versnipperde zorg meer, maar gedeelde zorg.”

KOEN VAN GERVEN “En door de plannen te implementeren in nauwe afstemming met het werkveld. 2025 wordt geen afvinkjaar, maar een doordachte uitrol mét ruimte voor feedback van huisartsen, verwijzers en patiënten zelf. Want goed beleid mag ambitieus zijn, maar moet vooral bruikbaar en haalbaar zijn in de praktijk.”

“Het UPC KU Leuven bestaat tien jaar, en we kunnen daar met trots op terugkijken: dit huis staat er. Maar de wereld is veranderd – en dus actualiseren we onze strategie.”

Wat gaat er voor patiënten of verwijzers in 2025 concreet anders aanvoelen of werken?

WIM TAMBEUR “We zetten de schouders onder zorg die beter schakelt tussen zorgvormen, meer samenhang toont en beter afgestemd is op de realiteit van vandaag. Door betere triage en duidelijke toegangspoorten zorgen we ervoor dat mensen sneller op de juiste plek terechtkomen. Dat verkort niet alleen wachttijden, het verhoogt ook de kans op herstel. We werken hard aan zorgtrajecten die logisch

en helder aanvoelen – voor wie zorg nodig heeft én voor wie doorverwijst.”

Welke rol ziet u voor het UPC KU Leuven in het bredere maatschappelijk debat rond geestelijke gezondheid?

KOEN VAN GERVEN “De maatschappelijke context verandert razendsnel: COVID-19, sociale media, geopolitieke onrust... Die realiteit dringt ook door tot in de geestelijke gezondheid. Daar moeten we als organisatie op kunnen antwoorden. We zijn meer dan een zorgaanbieder: als universitair centrum dragen we ook kennis, ervaring en visie uit. Zeker nu geestelijke gezondheid hoog op de agenda staat, is het belangrijk dat we mee richting geven aan het debat. Denk aan de balans tussen open zorg en bescherming, aan het evenwicht tussen evidence-based handelen en menselijke nabijheid. Als we erin slagen die complexiteit helder te houden – ook voor beleid en publiek – dan vervullen we een rol die verder reikt dan onze eigen organisatie.”

Tot slot: waar kijkt u persoonlijk het meest naar uit in 2025, wanneer de beleidsplannen worden uitgerold?

WIM TAMBEUR “2025 is het schakeljaar waarin we de ideeën en plannen van 2024 realiseren. De drie beleidsplannen worden afgerond tegen de zomer, en vanaf het najaar starten we met de implementatie. Dat zal zichtbaar en voelbaar zijn: in vernieuwde zorgtrajecten, in nauwere samenwerking met partners, in een sterkere verankering van onze missie.”

KOEN VAN GERVEN “Wat mij het meest motiveert, is dat we daadwerkelijk koers zetten. Niet zomaar opnieuw plannen maken, maar vanuit wat we al bereikt hebben. En dat doen we niet alleen met beleid, maar samen met de mensen op het terrein. We willen niet méér doen, we willen beter doen. En daarvoor kiezen we bewust, met hoofd én hart.”

Kleine woorden van grote waarde

Op de verschillende afdelingen van het UPC KU Leuven staan de teams met verpleegkundigen elke dag klaar om patiënten bij te staan. En dat gaat niet onopgemerkt voorbij. Bij hun vertrek laten vele patiënten een woordje van dank na voor al die goede en soms intense zorgen. Op menig verpleegpost is een plekje voorzien voor al deze deugddoende boodschappen. Een bloemlezing van de berichtjes:

"Ik ga jullie missen!"

"Een oprechte dank voor jouw inzet! Dank!"

"Dankzij jullie voel ik me klaar voor de volgende fase."

"Bedankt voor jullie zorgzame aanwezigheid!"

"Je bent mijn troost en toeverlaat en niets was je te veel om mij te helpen waar je het maar kon!"

"Door van elkeen van jullie een deeltje goedhartigheid te krijgen, voelde ik me ten volle hartverwarmend gesteund tijdens mijn verblijf hier."

"Over enkele dagen mag ik dit huis verlaten, op weg naar een gelukkig leven. Ik zal velen van jullie missen. Dank u. Van harte wens ik u het geluk dat u mij hebt gegeven."

"De aftakeling zien was moeilijk... Wij hopen dat ze nu rust vindt en blijven haar herinneren zoals ze eigenlijk echt was. Bedankt!"

"Jullie zijn een geweldig team!"

Nieuwe verantwoordelijke competentiecentrum verpleegkunde

Jasper Vanhoof neemt sinds september 2024 de leiding op van het competentiecentrum (cc) verpleegkunde. Samen met zijn collega's coördinatoren en hoofdverpleegkundigen in het UPC KU Leuven diept hij het beleidsplan verpleegkunde verder uit. Ruth leven neemt zijn rol als verpleegkundig coördinator volwassenenpsychiatrie over.

Jasper: "Binnen verpleegkunde is er veel in beweging. Het cc verpleegkunde werkt, samen met alle betrokkenen, actief aan verschillende thema's. Zo worden er acties ondernomen om de veranderende wetgeving rond het verpleegkundig beroep te implementeren in het UPC KU Leuven. Daarnaast nemen we de volgende stappen in functiedifferentiatie door de aanstelling van verpleegkundig specialisten. We zetten in op opleiding en ontwikkeling van onze verpleegkundigen en leefgroepbegeleiders. En we willen onze verpleegkundige expertise nog meer zichtbaar maken met verpleegkundige seminars."

Gluren bij de burens

Verpleegkundigen van de eenheid voor psychiatrische spoedinterventie (EPSI) van het UPC KU Leuven kregen de kans om een unieke blik over de grens te werpen. Dankzij een uitwisselingsproject met Mondriaan, een centrum voor geestelijke gezondheidszorg in Nederland, konden ze kennismaken met hun werkwijze van de spoedeisende psychiatrie en hun aanpak van Intensieve Home Treatment. Hoofdverpleegkundige van EPSI, Valerie Radoux, denkt fier en tevreden terug aan deze ervaring.

Het doel van de uitwisseling? Leren hoe de Nederlandse collega's ambulante zorg organiseren, hoe ze een crisisdienst stroomlijnen en hoe ze met Intensieve Home Treatment (IHT) opnames proberen te voorkomen. Via IHT biedt Mondriaan een snelle en intensieve behandeling thuis bij de patiënt. Door snel extra zorg te bieden in de vertrouwde omgeving proberen ze de situatie te stabiliseren en te vermijden dat de crisis verder oploopt.

Deze ervaring bood niet alleen inzicht in een andere manier van werken, maar vormde ook een inspiratiebron voor het verder ontwikkelen van urgentiepsychiatrie binnen het UPC KU Leuven.

Valerie: "Met grote dankbaarheid, maar ook met veel trots, blik ik terug op de stage die onze verpleegkundige Liza mocht lopen. Deze stage was bijzonder inspirerend en leerrijk. We hebben al enkele best practices uit Mondriaan geïntegreerd in onze zorgtrajecten. Zo hebben we onze risicobeoordeling en veiligheidstriage aangescherpt, en kijken we kritisch naar hoe we onze afdeling verder kunnen stroomlijnen."

Een verrijkende samenwerking

De crisisdienst van Mondriaan legt sterk de nadruk op samenwerkingsverbanden, zowel intern als extern. Dat sluit perfect aan bij de visie van EPSI. Valerie benadrukt: "We zagen hoe Mondriaan nauwe partnerschappen onderhoudt, bijvoorbeeld met politiediensten en andere zorginstellingen. Dat maakt de zorg niet alleen veiliger en flexibeler, maar ook kwalitatief sterker."

Ook voor Mondriaan was de uitwisseling waardevol. Johan Stotijn, manager Spoedeisende Psychiatrie in Mondriaan: "Onze collega's van het UPC KU Leuven werken met een gelijkaardige doelgroep, maar op een heel andere manier. Het was voor ons even leerzaam om te zien hoe zij de acute psychiatrie aanpakken en welke ambities ze voor de toekomst hebben. Dit helpt ons om kritisch te blijven kijken naar onze eigen werking."

Johan Stotijn, manager Spoedeisende Psychiatrie Mondriaan, en Valerie Radoux, hoofdverpleegkundige EPSI, UPC KU Leuven

Bron van inspiratie

De inzichten en ervaringen uit Nederland zijn inmiddels een bron van inspiratie voor de verdere ontwikkeling van de eenheid voor psychiatrische spoedinterventie van het UPC KU Leuven. "We hebben een boeiende en leerrijke blik over de grens mogen werpen", besluit Valerie. "Het is duidelijk dat we veel van elkaar kunnen leren. Mondriaan is niet alleen een buur met expertise, maar ook een partner in de voortdurende verbetering van de spoedpsychiatrie."

Zorgcurves

Naar aanleiding van het tienjarig jubileum, een duik in de cijfers: de evolutie.

“Het aantal dagbehandelingen is sinds het ontstaan van het UPC KU Leuven, tien jaar geleden, met 73% gestegen”, zegt hoofdarts Filip Bouckaert. “Dat wijst op een duidelijke uitbreiding van het aanbod in daghospitalisatie. Bij het aantal zorgdagen met volledige hospitalisatie zien we anderzijds een beperktere daling.”

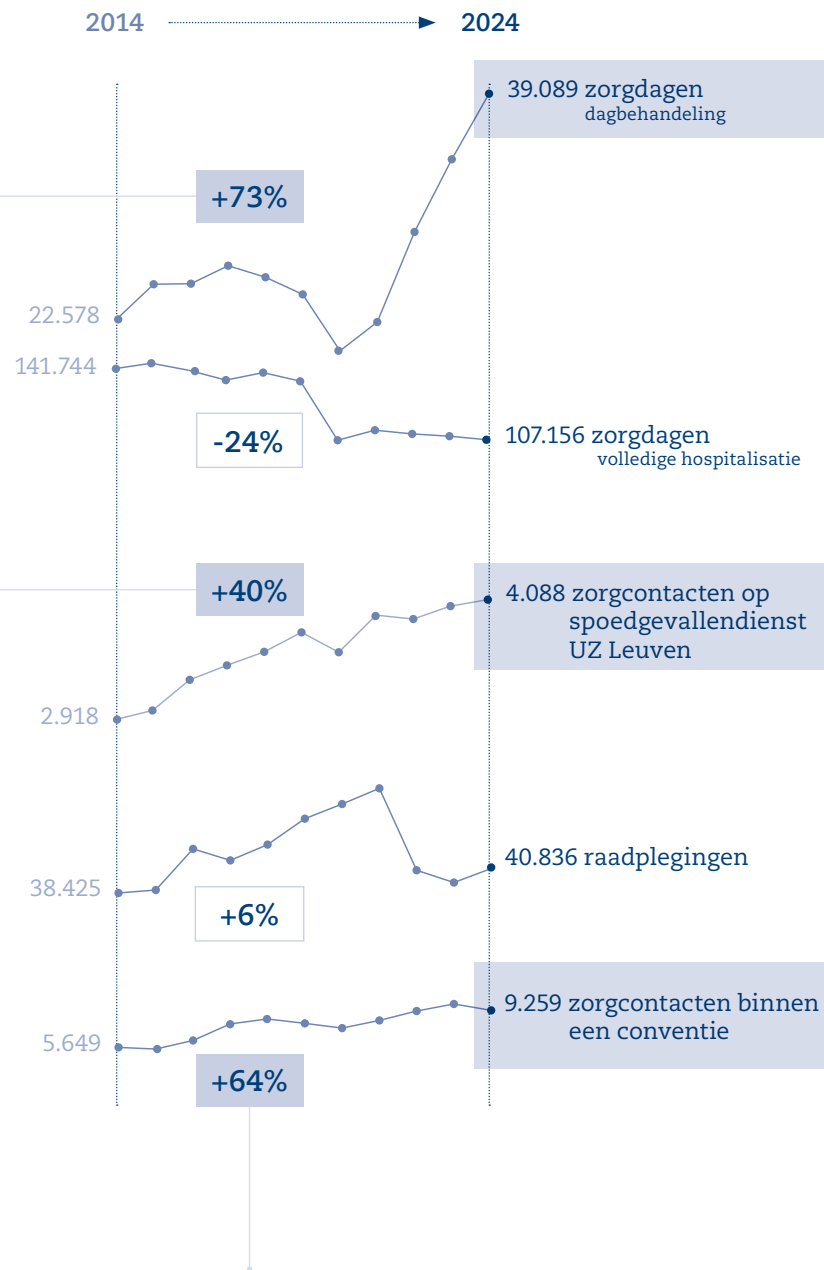
“De zorgcontacten op de dienst spoedgevallen van UZ Leuven blijven jaar na jaar toenemen, met een stijging van 40% tijdens het afgelopen decennium. Deze maatschappelijke tendens weerspiegelt een toename van complexe en ernstige psychiatrische aandoeningen, waaronder agressiegerelateerde problemen, impulsief gedrag en intermitterend explosieve stoornissen.

“De toegankelijkheid van de reguliere geestelijke gezondheidszorg is verminderd – denk langere wachttijden, beperkte capaciteit en hoge drempels. Anderzijds kunnen mensen met een ernstige psychiatrische problematiek door de vermaatschappelijking van de zorg steeds vaker zelfstandig blijven wonen. In crisissituaties zijn politie en ambulancediensten nu vaak het eerste aanspreekpunt.”

“Met het project 24/7 zetten we in op een aangepaste triage, om te voorkomen dat mensen onnodig rechtstreeks naar spoed worden overgebracht.”

Bart De Greef, financieel directeur: “De verschillende conventies voor o.a. autisme, perinatale psychiatrie en chronisch vermoeidheidssyndroom tonen dat het UPC KU Leuven inzet op een aantal speerpuntprogramma’s die niet gangbaar zijn voor het gemiddelde psychiatrisch ziekenhuis. Ook in electroconvulsietherapie (ECT) staat het UPC KU Leuven zeer sterk.”

Medewerkers in cijfers

211

ondersteunend personeel

158

psychiaters in opleiding

66

artsen vaste staf

349

paramedici

579

verpleegkundigen

Koningin Mathilde op stap met Oudreach

Hoog (huis)bezoek

Het mobiele Oudreach-team ontving op dinsdag 25 juni 2024 Koningin Mathilde. Hare Majesteit woonde een uiteenzetting bij over de werking van het team, gegeven door diensthoofd ouderenpsychiatrie, prof. dr. Mathieu Vandenbulcke, en de supervisor van het team, dr. Satya Buggenhout.

Oudreach is een mobiel zorgteam dat thuis of in het woonzorgcentrum ouderen met psychische moeilijkheden ondersteunt. Hierdoor kunnen patiënten in een vertrouwde omgeving geholpen worden. Na een gesprek met medewerkers van het team en met enkele ouderen die van Oudreach ondersteuning krijgen, ging de koningin mee op huisbezoek bij een patiënt in Herent.

upckuleuven.be/oudreach

© CaptionThis / UPC KU Leuven

Zr. Van Uxemfonds stimuleert zorginnovatie

Z.org KU Leuven en Zusters van de Bermhertigheid Jesu richtten in 2021 een fonds op om innovatieve zorginitiatieven binnen en buiten de eigen instellingen te financieren. Het fonds werd vernoemd naar de eerste algemeen overste van de Zusters van de Bermhertigheid Jesu.

Jaarlijks lanceert het fonds een projectoproep. Ook in 2024 getuigden de inzendingen van een grote creativiteit en ondernemingszin. Er werden veertien projectaanvragen ingediend. De jury selecteerde na een grondige evaluatie drie nieuwe projecten en kende één project een verlenging toe. Elk project ontvangt 25.000 euro om concrete verbeteringen in de zorgpraktijk te realiseren en bij te dragen aan een mensgerichte, innovatieve geestelijke gezondheidszorg.

Betrokken zorg: inspirerende video's voor bejegening van patiënten

Dit project van het UPC KU Leuven ontwikkelt korte video's die hulpverleners ondersteunen in hun communicatie met naasten van patiënten. Via realistische scenario's en praktische do's en don'ts krijgen zorgteams richtlijnen om hun bejegening van naasten te optimaliseren. De video's worden breed ingezet voor vorming, zodat zorgverleners beter voorbereid zijn op uitdagende situaties en naasten zich meer betrokken voelen.

Het Leefomgevingslab

Het Psychotherapeutisch Centrum Rustenburg in Brugge onderzoekt hoe de fysieke omgeving en natuurlijke elementen zoals groen en licht bijdragen aan de psychische ontwikkeling en het interne veranderingsproces van patiënten. Het project beroept zich op wetenschappelijke inzichten voor de creatie van een helende omgeving die zelfreflectie en sociale interactie ondersteunt, ook met een laag budget en thuis bij de patiënt.

ECT bij BPSD

Voor patiënten met ernstige gedrags- en psychologische symptomen van dementie (BPSD of *Behavioral and Psychological Symptoms of Dementia*) schieten huidige therapieën vaak tekort. Dit project onderzoekt de effectiviteit van elektroconvulsietherapie (ECT) als een veilige en doeltreffende behandeling. De studie loopt in het UPC KU Leuven en kan bijdragen aan een bredere, ook internationale toepassing van ECT.

Crustatieve zorg

De steun aan het project Crustatieve Zorg (CZ) van PZ Onzelievevrouw Brugge wordt voortgezet. CZ ontwikkelt een kwaliteitsinstrument dat de mate van mensgerichte, relationele en waardengedreven zorg meet- en zichtbaar maakt. Deze monitor helpt teams hun zorgpraktijk te verbeteren via intercollegiale kwaliteitsbezoeken. Dit jaar ligt de focus op het digitaliseren van de monitor en het versterken van internationale samenwerking.

Schilderij van Zr. Van Uxem, eerste overste van de Zusters van de Bermhertigheid Jesu

Nieuwe vleugel, vertrouwde zorgkwaliteit

De dienst electroconvulsietherapie (ECT) op campus Kortenberg heeft een grondige vernieuwing ondergaan. Naast een opknapbeurt kreeg de afdeling een extra vleugel, waardoor patiënten in een serene en comfortabele omgeving worden ontvangen. De vernieuwde infrastructuur en innovatieve behandelmethoden versterken de patiëntgerichte aanpak die deze dienst al jaren kenmerkt.

De dienst is uitgegroeid tot een van de meest toonaangevende centra in Europa. De medische verantwoordelijkheid ligt bij de psychiaters Kaat Hebbrecht, Satya Buggenhout en Pascal Sienaert, in nauwe samenwerking met anesthesisten van UZ Leuven. Het verpleegkundig team onder leiding van Kathleen Bronckaers waakt over een kwalitatieve en warme zorgverlening.

Meer comfort voor patiënt en familie

Meer dan de helft van de behandelingen gebeurt ambulant. Patiënten kunnen na de sessie in een rustige ruimte bekomen en ontbijten in een lichtrijke omgeving. Ook de familie krijgt een centralere rol: een familielid kan tijdens het ontwaken aanwezig blijven in de 'familie-recovery', wat de stress rond de behandeling vermindert.

Daarnaast zet de dienst in op innovatieve methoden om patiënten gerust te stellen. Onder leiding van neuropsychologe Jasmien Obbels wordt een VR-bril ingezet om angst en spanning voor de behandeling te verminderen.

Met deze vernieuwingen verstevigt de ECT-dienst van campus Kortenberg zijn reputatie als expertisecentrum, met nog meer aandacht voor de mens achter de patiënt.

Meer info op upckuleuven.be/zorgaanbod/ect

Paus ontmoet Paso

Tijdens zijn bezoek aan KU Leuven ontmoette paus Franciscus enkele jongeren en teamleden van het expertisenetwerk Transculturele Traumazorg waar Paso deel van uitmaakt. Paso is het zorgprogramma voor gevluchte jongeren met traumaklachten van het UPC KU Leuven en PraxisP KU Leuven. De paus toonde bijzondere aandacht voor hun moeilijke situatie en voor de inzet van het expertisenetwerk.

Op de foto zie je Ikramullah, een Afghaanse jongere, die wordt bijgestaan door zijn psychologe en een tolk. Hij spreekt de paus aan over de zware omstandigheden die hij ondervindt sinds hij op de vlucht is. "De situatie van Afghanen is heel moeilijk: in Afghanistan, maar ook op de vluchtroute, en in België, tijdens het lange wachten op een beslissing in onze asielpprocedure", zei hij tegen de paus.

upckuleuven.be/paso

Niet elke wolk is roze

Het UPC KU Leuven investeert al jaren in perinatale geestelijke gezondheidszorg. Met de oprichting in 2016 van het Expertisecentrum Perinatale Psychiatrie (ECP) werd een belangrijke stap gezet. Dankzij een nieuwe conventie met de Vlaamse overheid wordt de zorg nu verder uitgebreid en bovendien financieel toegankelijker voor alle (toekomstige) moeders die hier nood aan hebben.

De conventie maakt het mogelijk om een ruimer zorgaanbod te voorzien, van conceptie tot anderhalf jaar na de bevalling. Het UPC KU Leuven had al een raadpleging, liaisonwerking en dagbehandeling voor zwangere vrouwen. Daarnaast kunnen patiënten nu ook rekenen op een dagbehandeling voor moeders met baby en de mogelijkheid voor thuisbehandeling. Prof. dr. Titia Hompes, psychiater ECPP: "Door deze modules flexibel in te zetten, wordt de zorg steeds afgestemd op de noden van elke patiënt. Een

behandeling kan dus bestaan uit een combinatie van thuiszorg en zorg in het ziekenhuis, afhankelijk van wat nodig is."

De conventie maakt de zorg ook financieel toegankelijker. Dr. Femke Vanwetswinkel, psychiater ECPP: "Patiënten betalen slechts een beperkt bedrag, waardoor de drempel tot zorg lager ligt, ook voor kwetsbare doelgroepen."

Toekomst van perinatale psychiatrie

Perinatale psychiatrie is een jonge discipline die nog volop in ontwikkeling is. Met de nieuwe conventie zet het UPC KU Leuven een belangrijke stap in het verder uitbouwen van kwalitatieve en toegankelijke zorg voor (toekomstige) moeders en hun baby.

Daarnaast wil het UPC KU Leuven de komende jaren mee bouwen aan een sterk netwerk waarin de zorg op de eerste, tweede en derde lijn beter op elkaar wordt afgestemd. Het Expertisecentrum Perinatale Psychiatrie zet daarom in op samenwerking met andere moeder-baby-eenheden

in Vlaanderen, het opleiden van jonge zorgverleners, zoals vroedvrouwen en psychologen, het versterken van de samenwerking tussen de verschillende zorglijnen en beleidsmatig werk via overlegorganen.

Inzetten op onderzoek

Ook onderzoek en innovatie spelen een belangrijke rol in de verdere ontwikkeling van perinatale psychiatrie. Dr. Femke Vanwetswinkel: "Een voorbeeld hiervan is de PRIL-studie. Via die studie werken we aan de ontwikkeling van een screeningstool die helpt om perinatale depressie en suïcidaliteit bij (aanstaande) moeders vroegtijdig op te sporen en aan te pakken.

Daarnaast analyseren we de werkzaamheid van drie verschillende begeleidingstrajecten voor (aanstaande) moeders met een matig risico op perinatale depressie, om daaruit te kunnen afleiden wat het beste werkt voor welke moeders."

Deze verdere uitbouw van de perinatale psychiatrie is belangrijk om moeders met psychische kwetsbaarheid te ondersteunen. Want goede zorg is de basis voor een gezonde toekomst voor hen en hun kinderen.

Expertisecentrum Perinatale Psychiatrie

Het Expertisecentrum Perinatale Psychiatrie (ECP) biedt gespecialiseerde zorg aan (aanstaande) moeders met een psychische kwetsbaarheid. Het begeleidt vrouwen tijdens de periode van de zwangerschap en na de geboorte. Ook vrouwen die nog niet zwanger zijn, maar wel een zwangerschapswens hebben, kunnen in het expertisecentrum terecht.

Het expertisecentrum zet in op vroegtijdige interventie. Prof. dr. Titia Hompes: "We geloven er sterk

in dat als we vrouwen tijdens de zwangerschap opvolgen, we zo in een vroeger stadium al kunnen ingrijpen. Dit vermindert de nood aan intensieve zorg na de bevalling."

Het aanbod bestaat uit:

- Ambulante raadplegingen
- Liaisonwerking
- Dagbehandeling voor zwangere vrouwen en moeders met baby

Het expertisecentrum gelooft sterk in de (veer)kracht van elk individu, het gezin en de naaste omgeving.

De behandeling heeft als doel het psychisch welzijn van (aanstaande) ouders te optimaliseren, om de emotionele beschikbaarheid van de ouder te vergroten en zo de band tussen ouder en kind, tijdens die uiterst belangrijke fase, te versterken. Op die manier wil het ECP de zwangerschap, het (ongeboren) kind en de transitie naar jong ouderschap alle kansen geven.

Lees meer op upckuleuven.be/ECP

Save the date

Congres perinatale psychiatrie

Donderdag 16 oktober 2025
Provinciehuis Vlaams-Brabant

Lees meer op upckuleuven.be/mentale-littekens-peripartum

Mentale littekens en peripartum, de reis doorheen de generaties

De periode van conceptie tot één jaar na de bevalling is een belangrijke overgangsfase voor jonge ouders. Een op de vijf aanstaande moeders ervaart psychische moeilijkheden tijdens deze transitieperiode. Kwetsuren

uit het verleden kunnen mogelijk opnieuw naar de oppervlakte komen.

Dit congres perinatale psychiatrie gaat dieper in op de transgenerationale invloed binnen

jong ouderschap. Het congres richt zich op zorgverleners die jonge (aanstaande) gezinnen in deze bijzondere fase begeleiden en geconfronteerd worden met trauma en persoonlijkheidsmoeilijkheden.

Muziek opent nieuwe deuren voor volwassenen met autisme

UNMUTED

Muziek werkt in op een laag van ons bestaan waar taal geen greep op krijgt. Voor volwassenen met autisme, bij wie communicatie en sociale interactie soms moeilijk verlopen, blijkt muzikale improvisatie een krachtig middel om contact te maken, zichzelf te uiten en zich verbonden te voelen. Dat is de kern van het onderzoeksproject UNMUTED, een samenwerking tussen het UPC KU Leuven, LUCA School of Arts en ESAT-STADIUS (KU Leuven). De eerste resultaten zijn hoopgevend en tonen aan hoe muziektherapie kan bijdragen aan het welzijn van deze vaak onzichtbare doelgroep.

Volwassenen met autisme in beeld

Waar de meeste muziektherapeutische onderzoeken bij autisme zich tot nu toe richtten op kinderen en jongeren, wil UNMUTED specifiek nieuwe inzichten en toepassingen ontwikkelen voor normaal begaafde volwassenen met autisme. Die groep blijft in de hulpverlening vaak onder de radar, terwijl de nood aan aangepaste ondersteuning reëel is.

Het project liep van 2022 tot 2025 en werd gefinancierd door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO). Onder supervisie van prof. dr. Katrien Foubert, hoofd van de onderzoeksgroep Muziektherapie aan LUCA School of Arts en KU Leuven, werkte een interdisciplinair team aan de ontwikkeling van een nieuw groepsgericht muziektherapeutisch behandelkader. Het UPC KU Leuven speelde hierin een belangrijke rol als klinische partner.

Samen zoeken, samen groeien

Een belangrijk uitgangspunt van het project was dat de deelnemers zelf actief betrokken werden bij elke stap van het onderzoek. Hun ervaringen, wensen en inzichten stonden

centraal in de ontwikkeling van het behandelmodel. In totaal werd een reeks van twaalf groepssessies uitgewerkt, waarbij werd geëxperimenteerd met muzikale interactie en improvisatie.

Tijdens die sessies werd onderzocht hoe muziek een veilige haven kan vormen waarbij deelnemers zichzelf mogen zijn, op hun eigen manier mogen deelnemen, en zich gehoord en verbonden kunnen voelen zonder woorden. De muzikale interactie helpt om spanningen te reguleren, vertrouwen op te bouwen en sociale contacten anders te beleven. Deelnemers rapporteerden meer innerlijke rust, meer verbondenheid met anderen en meer vrijheid om zichzelf uit te drukken.

Creativiteit als ingang tot contact

Wat UNMUTED uniek maakt, is de focus op het creatieve potentieel van de deelnemers. Door te improviseren en samen muziek te maken, ontstaan onverwachte momenten van contact, spel en zelfs plezier. In plaats van te focussen op sociale beperkingen, vertrekt de therapie vanuit de kracht en eigenheid van de deelnemers.

Indrukken van deelnemers aan de muziektherapiesessies van UNMUTED

Klanken van verbinding

LENA, 34 JAAR “Wat ik het spannendst vond, waren de nieuwe, onverwachte wendingen in de muzikale improvisaties. Die momenten verrasten me telkens opnieuw.”

JONAS, 41 JAAR “Als je muziek maakt, ga je voorbij de woorden, voorbij de dingen. Aan het begin van de sessie voelde ik me heel dissonant. Maar door samen te spelen, en die dissonantie te laten klinken, vond ik mijn harmonie terug.”

SOFIE, 29 JAAR “Dat zoeken, dat onduidelijke, maakt net deel uit van het creatieproces. De chaos in het spel schrikt me niet af, omdat die tijdelijk is en plaatsvindt in een veilige omgeving. In de muziek weet ik: het komt altijd goed. Dat gevoel heb ik niet vaak in het gewone leven.”

RACHID, 38 JAAR “Wat zo bijzonder is aan samen improviseren, is dat er geen woorden nodig zijn. We bewegen van de ene naar de andere, en iedereen is vrij om te kiezen op wie of wat hij zich afstemt. Zo bevinden we ons in een voortdurende stroom, tussen elkaar zoeken en vinden. In een ritme dat als golven eindeloos kan doorgaan.”

Dat leidde voor de deelnemers tot een verschuiving in hun kijk op de groep en zichzelf: in plaats van te proberen voldoen aan sociale verwachtingen zoals ‘hoe je hoort te zijn’ in contact met anderen, ontdekten deelnemers nieuwe manieren om op een persoonlijke, creatieve manier in interactie te gaan.

De muzikale uitwisseling met anderen binnen een veilige en begripvolle groep – waarbij iedereen ruimte krijgt om zichzelf te zijn – geeft deelnemers het gevoel dat ze gezien en gewaardeerd worden zoals ze zijn.

Via het spelen van muziek vinden ze een manier om hun rijke innerlijke wereld naar buiten te brengen – iets wat in het dagelijkse leven vaak moeilijk is.

Vervolgtraject in voorbereiding

De positieve resultaten van dit vooronderzoek betekenen een belangrijke basis om het therapiekader verder te verfijnen en breder in te zetten. De betrokken onderzoekers en therapeuten werken intussen aan een vervolgtraject. Nieuwe groepen starten in het najaar van 2025.

Info

Co-supervisors van het onderzoeksproject zijn professoren Jos De Backer (LUCA en UPC KU Leuven) en Toon Van Waterschoot (ESAT-STADIUS). Het Atmosfeer team UPC KU Leuven onder supervisie van dr. Nele Devriendt speelde een belangrijke rol als klinische partner.

Voor inhoudelijke vragen is prof. dr. Katrien Foubert bereikbaar via katrien.foubert@kuleuven.be.

Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via unmuted.site

MAST-team geeft ondersteuning bij eetstoornissen

Sinds 2024 beschikken alle Belgische provincies en Brussel over een gespecialiseerd MAST-team eetstoornissen. MAST staat voor Multidisciplinair Ambulant Support Team. Het ondersteunt ambulante hulpverleners die werken met kinderen en jongeren met een eetstoornis tot en met de leeftijd van 23 jaar.

Het MAST-team biedt geen directe zorg aan patiënten, maar helpt en adviseert hulpverleners en teams bij zorgtrajecten die starten of die moeizaam verlopen. Daarnaast bevorderen ze expertise-uitwisseling tussen zorgverleners via netwerkmomenten en opleidingen.

Het MAST-team Vlaams-Brabant bestaat uit een orthopedagoog, psycholoog, diëtist, kinder- en jeugdpsychiater, pediatr en een projectmedewerker.

4 kerntaken

De werking van het MAST-team bestaat uit vier kerntaken:

- Populatiegericht zorgaanbod: het in kaart brengen van het regionale zorgaanbod en de spreiding ervan bevorderen in zorgarme regio's

- Casusondersteuning: advies geven bij algemene vragen en vragen over specifieke casussen, verwijzingen en multidisciplinaire samenwerking
- Deskundigheidsbevordering: vormingen en supervisies op maat van de hulpverleners
- Netwerkgericht samenwerken: organiseren van netwerkmomenten, faciliteren van samenwerking tussen zorgpartners en coördinatie bij complexe trajecten

Nieuw zorgtraject

De opstart van het MAST-team kadert in een nieuw zorgtraject voor jongeren tot en met 23 jaar. Binnen dat zorgtraject kunnen jongeren met een diagnose van een eetstoornis voortaan ook terecht bij een ambulant, multidisciplinair zorgteam onder leiding van hun behandelend arts.

Meer info op
yuneco.be/aanbod-eetstoornissen/mast

Het MAST-team Vlaams-Brabant kwam tot stand onder impuls van het provinciaal netwerk voor kinder- en jeugdpsychiatrie Yuneco en dankzij extra middelen van de overheid.

5 jaar Yuneco Caro De Grubbe

Al vijf jaar helpt Yuneco Caro De Grubbe jongeren in de gesloten instelling De Grubbe die naast een justitiële maatregel ook psychiatrische zorg nodig hebben. Het team zorgt ervoor dat ernstige problemen zoals psychose, suicidaliteit of autisme snel herkend en behandeld worden.

Voor veel jongeren in de gemeenschapsinstelling is Yuneco Caro De Grubbe de eerste kennismaking met geestelijke gezondheidszorg. Het is belangrijk dat zij in vertrouwen over hun situatie kunnen praten, los van de instelling zelf. Kinder- en jeugdpsychiater Judith Haas waakt samen met haar team over deze gespecialiseerde zorg. Als specialist in de forensische jeugdpsychiatrie is zij ook verbonden aan Fordulas, de forensisch-jeugdpsychiatrische behandelafdeling in het UPC KU Leuven.

Minder crisisopnames, snellere zorg

De impact van deze samenwerking tussen jeugdzorg en psychiatrie is duidelijk: crisisopnames van jongeren uit De Grubbe in de geestelijke gezondheidszorg zijn vandaag bijna niet meer nodig. Jongeren met een zorgnood krijgen sneller gepaste begeleiding, wat niet alleen henzelf, maar ook de samenleving ten goede komt.

yuneco.be/programma/caro

Vroegtijdige ondersteuning voor jongeren in afwachting van opname

Zorgtoeleiding via maandaggroep

Om jongeren en hun gezinnen sneller hulp te bieden bij een geplande residentiële opname op afdeling De Kade, werd een innovatief zorginitiatief opgezet: het ambulant therapeutisch dagprogramma op maandag, kortweg de maandaggroep. Deze wekelijkse dagwerking vangt jongeren op die al een oriënterend diagnostisch traject hebben doorlopen, maar nog wachten op hun effectieve opname.

De maandaggroep vormt een eerste stap in het therapeutisch proces, waarbij jongeren alvast kennismaken met de werking van de afdeling en het multidisciplinair team. Het programma sluit nauw aan bij het latere residentiële aanbod en focust vooral op mediumtherapieën zoals beeldende therapie, muziektherapie en psychomotorische therapie. Deze sessies worden begeleid door de therapeuten van de afdeling zelf, wat zorgt voor continuïteit in de zorg.

Therapie op maat, samenwerking centraal

Naast het creatieve therapie-aanbod voorziet de maandaggroep groepsgesprekken met de coördinator,

maatschappelijk werker en arts. Omdat de groep zeer heterogeen is qua problematiek, wordt nog niet ingezet op groepspsychotherapie. Voor individuele gesprekstherapie blijft het bestaande ambulante netwerk essentieel, waardoor de zorg gedeeld blijft en samenwerking met het netwerk centraal komt te staan.

Ook ouders worden actief betrokken via gesprekken met de coördinator, infomomenten en – waar mogelijk – een eerste kennismaking met het gezinstherapeutische aanbod.

De maandaggroep zorgt ervoor dat de jongeren vanaf het kennismakingsgesprek tot de opname wekelijks een therapeutisch aanbod krijgen. Voor sommige jongeren en gezinnen blijkt deze tijdelijke ondersteuning voldoende om hun hulpvraag op te vangen, en is een opname niet meer nodig. In andere gevallen bereidt de maandaggroep een intensiever residentiële traject voor. Zo biedt dit programma niet alleen een brug in de wachttijd, maar ook een belangrijke eerste houvast in een kwetsbare periode.

[upckuleuven.be/campus-kortenbergt/
therapie-opname-jongeren](https://upckuleuven.be/campus-kortenbergt/therapie-opname-jongeren)

Onderzoek naar neuroplasticiteit opent nieuwe perspectieven voor behandeling

Verbindingen in verandering

Het doctoraatsonderzoek van psycholoog Maarten Laroy werpt nieuw licht op de impact van elektroconvulsie-therapie op de hersenen van ouderen met depressie.

Elektroconvulsie-therapie (ECT) is een krachtige behandeling voor ernstige depressie, vooral bij patiënten die niet reageren op medicatie. Toch blijft het precieze werkingsmechanisme van ECT tot op vandaag deels een mysterie. In zijn doctoraatsonderzoek onderzocht Maarten Laroy of en hoe ECT neuroplasticiteit opwekt in de hersenen – het vermogen van het brein om zich aan te passen en te herstellen.

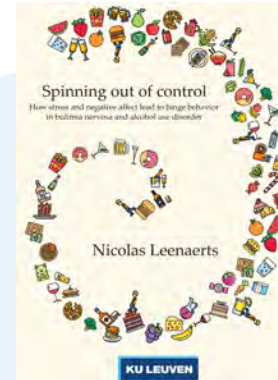
Hersenveranderingen zichtbaar, maar nog niet volledig verklaard

Door gebruik te maken van geavanceerde beeldvormingstechnieken zoals MRI en PET bracht Laroy structurele en moleculaire veranderingen in kaart in hersenstructuren, cognitieve functies en synaptische activiteit. De resultaten tonen aan dat ECT leidt tot meetbare hersenveranderingen, waaronder een tijdelijke toename van grijze stof in onder andere de hippocampus en amygdala. Opvallend is dat deze veranderingen niet altijd rechtstreeks gekoppeld zijn aan het klinisch herstel van patiënten.

Sommige effecten blijken afhankelijk van de specifieke toedieningswijze van ECT of komen enkel voor bij patiënten die goed reageren op de behandeling. De bevindingen ondersteunen dat de werking van ECT complex is en er geen peil op te trekken lijkt. Verdere studies zijn nodig om de mechanismen achter deze hersenveranderingen te doorgronden, met als doel behandelingen te verfijnen en patiënten beter te informeren.

Maarten Laroy verdedigde zijn doctoraat op 2 oktober 2024 in het Thermotechnisch instituut van de KU Leuven, campus Arenberg. Promotor was prof. dr. Filip Bouckaert, co-promotor prof. dr. Mathieu Vandenbulcke.

Prijs voor dr. Nicolas Leenaerts

Onderzoek naar stress en binge-gedrag

Dr. Nicolas Leenaerts ontving van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde de Prijs prof. dr. Bernard Sabbe 2024 voor klinische psychiatrie.

Nicolas Leenaerts kreeg de prijs voor zijn werk *Spinning Out of Control: How Stress and Negative Affect Lead to Binge Behavior in Bulimia Nervosa and Alcohol Use Disorder*.

Stress als drijvende kracht achter eet- en drinkbuien

De thesis van dr. Leenaerts toont aan dat negatieve emoties in het dagelijks leven zowel eetrestrictie als eetbuien (*binge eating*) kunnen veroorzaken bij boulimia nervosa. Bij een alcoholverslaving leiden zowel negatieve als positieve emoties tot *binge drinking*. *Machine learning* blijkt een beloftevolle methode om toekomstige eet- en drinkbuien beter te voorspellen.

Zijn onderzoek toont onder andere aan dat stress de drang om alcohol te drinken versterkt. Op neurobiologisch vlak zie je een verminderde activiteit in de *supplementary motor area* van de hersenen. Daarnaast blijkt dat onder stress de afgifte van dopamine in de prefrontale cortex samenhangt met verminderde gedragscontrole.

upckuleuven.be/research

Kindertrauma verstoort breinfilter voor sociale signalen

Nieuwe inzichten in hoe vroegkinderlijke ervaringen het brein en gedrag beïnvloeden

Jongeren die als kind zijn blootgesteld aan traumatische gebeurtenissen, hebben meer moeite om sociaal gevaar van veiligheid te onderscheiden. Dat blijkt uit twee onderzoeksprojecten onder supervisie van prof. dr. Ruud van Winkel. De bevindingen werpen nieuw licht op de neurobiologische gevolgen van vroegkinderlijke traumatische ervaringen en hun impact op mentale gezondheid.

“Wie als kind trauma met zich meedraagt, lijkt als het ware met een verstoord kompas door sociale situaties te navigeren”, zegt prof. dr. Ruud van Winkel, supervisor van de onderzoeksgroep klinische psychiatrie. “Ze zien minder scherp wie of wat veilig is, waardoor angst en misverstanden sneller kunnen ontstaan.”

Verstoorde verwerking van sociale informatie

Beide studies onderzochten de hersenmechanismen die mogelijk aan de basis liggen van een verhoogde kwetsbaarheid voor psychiatrische aandoeningen na kindert trauma. De onderzoekers focusten op

twee sleutelfactoren: een kleinere hippocampus en een hyperactieve amygdala – hersenstructuren die betrokken zijn bij geheugen en emotieverwerking.

Uit de resultaten blijkt dat jongeren met trauma moeite hebben om veilig van onveilig te onderscheiden, vooral in sociale context. Zo presteerden ze slechter bij het herkennen van neutrale versus boze gezichten en eveneens in leertaken waarbij ze veilig en onveilig uit elkaar moesten houden.

Dat informatieverwerkingsprobleem leidt er mogelijk toe dat deze jongeren sociaal verkeer interpreteren alsof ze slecht zicht hebben: ze kunnen

wel functioneren, maar lopen meer risico op botsingen met anderen. Dit bemoeilijkt het nemen van goede beslissingen in ambigue situaties, bijvoorbeeld bij het inschatten van andermans bedoelingen of het herkennen van echte bedreigingen.

De bevindingen ondersteunen het belang van vroegtijdige detectie en aangepaste ondersteuning voor jongeren met een traumaverleden. Ze tonen ook hoe neurobiologisch onderzoek kan bijdragen aan betere zorg en preventie in de geestelijke gezondheidszorg.

upckuleuven.be/research

© Cecilia Gurule

Doctoraten

How to Be Alone: The Role of Solitude in Adolescent Psychopathology
Eva Bamps

Investigating Emotion Regulation in Adolescence Using Experience Sampling Methods
Anu Hiekkaranta

Multimodale beeldvorming van neuroplasticiteit na elektroconvulsietherapie voor depressie
Maarten Laroy

Perceptual Discrimination, Categorization, and Generalization: An EEG and Behavioural Perspective in Individuals with and without Autism
Jaana Van Overwalle

Sleep Problems in Adolescents with ADHD: Unraveling the Complex Relation and Underlying Processes
Finja Marten

Physical Activity and Cardiorespiratory Fitness in Adolescents with Autism: Assessment, Correlates and Experiences
Anke Arkesteijn

Een traject naar beter slapen voor adolescenten met ADHD: ontwikkeling en evaluatie van een aan ADHD aangepaste slaapinterventie voor adolescenten met ADHD
Lena Keuppens

The Power of Attachment: The Role of Attachment Relationships in Adolescent' Self-Harm Thoughts and Behaviours
Julie Janssens

Threat Processing: Understanding the Link between Childhood Adversity and Psychopathology in Youth
Zhiling Qiao

Motor Dysfunction in Late Life Depression: A Mood or Movement Disorder?
Margot Van Cauwenberghe

Lees meer op upckuleuven.be/research/doctoraten

Nieuwkomers

dr. Albert D'Hulst
psychiater
• vroege psychosezorg 18-35 jaar

Gunter Gonnissen
directeur logistieke- en facilitaire diensten
• hotel-, logistieke en technische diensten
• lid van directiecomité UPC KU Leuven

dr. Jakob Kruijthof
psychiater
• diagnose en therapiestart
persoonlijkheidsmoeilijkheden 18-65 jaar

dr. Dirk Monsieur
psychiater-psychotherapeut
• dagprogramma verslavingszorg 18-65 jaar

dr. Babette Truyers
psychiater
• afdeling high & intensive care 18-65 jaar

dr. Thomas Vande Castele
psychiater, ouderenpsychiater
• liaisonpsychiatrie + 65 jaar
• dagprogramma psychiatrische aandoeningen + 65 jaar
• dagprogramma milde cognitieve aandoeningen + 65 jaar
• raadpleging slaap-waakstoornissen 18-65 jaar en + 65 jaar

Afzwaaiers

Marc De Hert
Em. prof. dr. Marc De Hert ging eind augustus 2024 met emeritaat. Hij is psychiater en psychotherapeut in het UPC KU Leuven en doet ambulant klinisch werk in het zorgprogramma psychose. Verder was hij lid van de medische raad van het UPC KU Leuven en hoogleraar aan de KU Leuven, op het Departement Neurowetenschappen.

Freddy Jochmans
Op 1 juni ging Freddy Jochmans met pensioen. Sinds 2014 was hij algemeen secretaris van het directiecomité van het UPC KU Leuven en van de raad van bestuur van Z.org KU Leuven. Later werd hij ook directeur bestuurszaken en nam hij verschillende verantwoordelijkheden op binnen het directiecomité. Als consultant blijft hij zich inzetten voor Z.org KU Leuven en engageert hij zich voor de verdere uitbouw van het zorgnetwerk van het ziekenhuis.

Gert Peeters
Gert Peeters was operationeel directeur en directeur verpleegkunde van het UPC KU Leuven. In mei 2024 is Gert aan de slag gegaan als nieuwe algemeen directeur van Regionaal Ziekenhuis Heilig Hart Tienen waar hij Hans Struyven opvolgt.

Jean Steyaert
Em. prof. dr. Jean Steyaert was kinder- en jeugdpsychiater en coördinator van het Expertisecentrum autisme (ECA) van het UPC KU Leuven. Hij was ook supervisor van Gauzz, het mobiele zorgteam voor kinderen en jongeren met autisme en een verstandelijke beperking met gedragsproblemen. Hij is nog steeds consulent op de dienst kinder- en jeugdpsychiatrie van het UPC KU Leuven. Aan de KU Leuven richtte Jean Steyaert de interdisciplinaire onderzoeksgroep Leuven Autism Research (LAuRes) op en aan de Faculteit geneeskunde is hij emeritus met opdracht, hoogleraar. Hij is ook lid van het Leuven Brein Instituut.

Afscheid

Piet Fontaine
°12 juni 1924 – †17 juli 2024

Onder de leiding van em. prof. dr. Piet Fontaine ontwikkelde de Leuvense kinder- en jeugdpsychiatrie zich. In 1960 was hij medeoprichter van de dienst psychopathologie in het universitaire ziekenhuis St.-Pieter en in 1965 van de raadpleging kinderpsychiatrie in het universitaire ziekenhuis St.-Rafaël.

Lut De Croo
°5 januari 1950 – †15 juni 2024

Lut De Croo was haar hele carrière als klinisch psycholoog actief in de dienst kinder- en jeugdpsychiatrie van het UPC KU Leuven, voordien UZ Leuven. Ze was medeoprichtster van het Leuven Instituut voor Systeemtherapie en haalde menig internationaal gerenommeerd gezinstherapeut naar Leuven. Ze was een groot inspirator van vele generaties zorgverleners.

Guido Kongs
°3 januari 1931 – †20 mei 2024

Psychiater dr. Guido Kongs was voormalig hoofdarts van psychiatrisch ziekenhuis Salve Mater in Lovenjoel. Hij doceerde psychiatrie in de huisartsenopleiding in het Academisch Centrum voor Huisartsgeneeskunde van de KU Leuven en was medestichter van de Belgische School voor Psychoanalyse.

UPC KU Leuven sleutelfiguur in aanpak geneesmiddelentekorten

Het UPC KU Leuven heeft een actieve en bepalende rol gespeeld in de nationale aanpak van kritieke tekorten van psychofarmaca. Hoofdapotheker Siska Desplenter, tevens voorzitter van de Vlaamse Ziekenhuisapothekersvereniging (VZA), vertegenwoordigde de ziekenhuisapothekers binnen twee task forces van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG). Die werden opgericht naar aanleiding van dreigende tekorten van het antipsychoticum Zypadhera en de antidepressiva Redomex en Notrilén.

De betrokkenheid van het UPC KU Leuven beperkte zich niet tot signalering. Het ziekenhuis bracht de klinische noden van zijn patiëntengroep onderbouwd in kaart, wees op het gebrek aan therapeutische alternatieven, verduidelijkte de indicaties binnen de geldende behandelrichtlijnen en benoemde het tekort als kritiek. Op basis van die input werd meegewerkt aan haalbare, juridisch verantwoorde oplossingen zoals geformuleerd in de specifieke richtlijnen van de FAGG-taskforces.

Alternatieve distributie

Voor Zypadhera kon dankzij een alternatieve distributie via ziekenhuisapotheken de behandeling van zowel gehospitaliseerde als ambulante patiënten vrijwel ononderbroken worden verdergezet. De ziekenhuisapotheek van het UPC KU Leuven nam de nieuwe taak tot aflevering van Zypadhera aan ambulante patiënten op zich.

Het UPC KU Leuven werkte ook nauw samen met de Vlaamse Vereniging voor Psychiatrie (VVP) en de VZA aan een brede oproep om de stokkende levering van Redomex en Notrilén aan te kaarten bij het farmaceutische bedrijf Lundbeck.

Onder anderen hoofdarts Filip Bouckaert en verschillende psychiaters van het UPC KU Leuven leverden inhoudelijke expertise, onder meer bij het scherpstellen van de klinische indicaties en het formuleren van de medische argumentatie. Hun oproep verwoordden ze in een gezamenlijke brief die nationale persaanval verwerfde en uiteindelijk leidde tot het behoud van de producten op de Belgische markt.

“We hebben vanuit het UPC KU Leuven de brug geslagen tussen de klinische praktijk en het gezondheidsbeleid om de behandeling van onze patiënten te blijven garanderen. Dankzij de samenwerking zijn concrete oplossingen gevonden die de zorg voor de patiënt effectief hebben veiliggesteld”, aldus Siska Desplenter.

Ervaringsdeskundigheid als brug tussen zorg en familie

Sonja Preud'homme vervoegde het team herstelgerichte zorg van het UPC KU Leuven als familie-ervaringsdeskundige. Van opleiding is zij kinesitherapeut, en ze bouwde een brede carrière uit in de farmaceutische sector. Daar ontwikkelde zij onder meer al innovatieve patiëntgerichte initiatieven in samenwerking met artsen en patiëntenverenigingen.

Met haar professionele achtergrond en haar persoonlijke ervaring met psychische kwetsbaarheid in haar naaste omgeving, brengt Sonja een unieke blik op geestelijke gezondheidszorg.

“Vanuit mijn eigen ervaring wil ik mee bouwen aan een sterk familiebeleid. Een beleid waarin families en naasten warm worden bejegend en optimaal geïnformeerd, zodat zij zich gehoord en betrokken voelen bij het herstelproces van hun dierbare.”

Met haar inzet versterkt Sonja het herstelgerichte aanbod van het UPC KU Leuven, met bijzondere aandacht voor de rol van families en naasten.

upckuleuven.be/herstelgerichte-zorg

Psychologische expertise versterkt multidisciplinaire teams

Het UPC KU Leuven zet voluit in op multidisciplinaire teams. Het voorbije jaar werden twee afdelingen versterkt met een vaste psycholoog: Lore Goderis op de afdeling medium intensieve zorg (MIC) en Niel Van Cleynenbreugel in het Herstelhuis. Beiden zetten hun kennis en ervaring als psycholoog in binnen hun respectievelijke afdelingen.

Medium intensieve zorg

De afdeling medium intensieve zorg is opgericht in 2020. Patiënten kunnen er terecht als vervolg op een opname op de afdeling voor intensieve psychiatrische zorg (HIC), of als er tijdelijk nood is aan meer nabije zorg bij een behandeling op een andere afdeling of vanuit een ambulant netwerk.

Lore geeft als psycholoog mee vorm aan het therapeutisch luik van de afdeling. Ze werkt samen met de superviserend psychiater en hoofdverpleegkundige aan het therapeutisch beleid en neemt ook enkele therapeutische taken op zich.

Lore: “Samen met de artsen organiseren we themagroepen en voeren we zorgafstemmingsgesprekken met familie en ambulante hulpverleners. Daarnaast voer ik individuele gesprekken met patiënten die geen aansluiting hebben bij een ambulant netwerk. Ik merk dat sommige patiënten het fijn vinden om een extra persoon te hebben die hen ondersteunt en begeleidt in hun proces.”

upckuleuven.be/mic

Herstelhuis

Het Herstelhuis is een afdeling waar dagactiviteiten en ontmoetingen bijdragen aan het behoud van psychisch evenwicht bij mensen met een psychiatrische kwetsbaarheid. De werking is gebaseerd op institutionele psychotherapie: een methode waarbij een leefomgeving wordt gecreëerd waarin zorgverleners en bezoekers van het Herstelhuis samen gewone dingen doen, en op die manier zorgen voor verbinding, stabiliteit en structuur.

Niel: “Ik doe er geen klassiek psychologenwerk, maar probeer wel om mijn theoretische kennis en praktijkervaring als psycholoog te integreren in de werking. Tegelijk maak ik ruimte voor de specialismen van de andere zorgverleners. Als team werken we samen aan een omgeving waarin onze bezoekers zich verbonden en ondersteund voelen. Om dit te verfijnen werk ik ook aan een concrete visie en beleid voor het Herstelhuis.”

De psychologische expertise van Lore en Niel vormt een belangrijke aanvulling op de bestaande zorg. Zo draagt iedere zorgverlener vanuit zijn of haar expertise bij aan het herstelproces van de patiënt. Dat is de kracht van multidisciplinaire teams.

upckuleuven.be/herstelhuis

Colofon

Redactie

Sarah David
Nico Krols
Kelly Sterckx

Vormgeving

Karen Verlinden

Contact

communicatie@upckuleuven.be

UPC KU Leuven

Campus Kortenberg
Leuvensesteenweg 517
3070 Kortenberg
T 02 758 05 11

Campus Gasthuisberg

Herestraat 49
3000 Leuven
T 016 34 80 00

Campus Sint-Annendael Diest

Vestenstraat 1
3290 Diest
T 013 38 05 11

PVT ANDREAS

Campus Lubbeek
Binkomstraat 2
3210 Lubbeek
T 016 210 200

Campus Melsbroek

Vereckenstraat 44
1820 Melsbroek
T 016 210 200

info@upckuleuven.be
www.upckuleuven.be

Voor pioniers.

Voor mensen. Voor morgen.

Voor jou.

Solliciteer nu via upckuleuven.be/jobs

